

27.6.2006

Dnro 2743/4/05

Ratkaisija: Oikeusasiamies Riitta-Leena Paunio

Esittelijä: Oikeusasiamiehensihteeri Juha Niemelä

TAPATURMAKORVAUSPÄÄTÖKSEN PERUSTELEMINEN

1 KANTELU

Kantelija arvosteli 15.9.2005 oikeusasiamiehelle osoittamassaan kirjeessä Keskinäisen Vakuutusyhtiö Turvan (jäljempänä myös Turva) ratkaisua ja menettelyä tapaturmakorvausasiassaan. Hän kertoi kirjeessään tapaturmastaan ja sen hänelle aiheuttamista vaivoista. Kantelijan mielestä yhtiö ei ole kohdellut häntä oikeudenmukaisesti korvausasiassa.

3 RATKAISU

3.1 Kannanotot

Katson Keskinäisen Vakuutusyhtiö Turvan ratkaiseen kysymyksen kantelijan oikeudesta tapaturmavakuutuslain mukaiseen korvaukseen sille tapaturmavakuutuslaissa säädetyn harkintavallan nojalla lainmukaisesti.

Sen sijaan katson yhtiön laiminlyöneen perustella kantelijalle 6.4.2005 antamansa päätöksen hallintolain 45 §:ssä edellytetyllä tavalla.

Perustelen kannanottojani seuraavasti.

3.2 Oikeus korvaukseen

Ratkaisutiedot

Kantelija oli hakenut korvauksia 26.11.2001 sattuneen työtapaturman johdosta. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva antoi hänelle korvauspäätöksen 10.7.2002, minkä jälkeen korvausasia eteni tapaturmalautakuntaan ja vakuutusosoikeuteen. Ne eivät kuitenkaan muuttaneet Turvan päätöstä eikä korkein oikeus myöntänyt kantelijalle valituslupaa. Korkeimman oikeuden 22.12.2004 antaman päätöksen jälkeen lainvoimaiseksi päätökseksi asiassa jäi vakuutusosoikeuden 2.3.2004 antama päätös.

Kantelija toimitti Turvalle helmikuussa 2005 uutena selvityksenä 17.1.2005 päivätyn lääkärinlausunnon ja yhtiö käsitteli asian tapaturmavakuutuslain 53 e §:n mukaisena asiana. Säännöksen mukaan vakuutuslaitoksen on tutkittava korvausasia uudelleen, jos asiassa, jossa on kysymys evätyn korvauksen myöntämisestä tai myönnetyn korvauksen lisäämisestä, ilmenee uutta selvitystä. Säädöksen tarkoituksena on ollut selventää korvausasian uudelleen tutkimisen edellytyksiä ja myös parantaa mahdollisuuksia oikaista virheellistä päätöstä korvauksenhakijoiden eduksi.

Turva antoi kantelijalle 6.4.2005 päätöksen, jossa se ilmoitti kantanaan, että lisäselvitys ei aiheuta muutosta yhtiön 10.7.2002 antamaan päätökseen. Turva liitti päätökseensä muutoksenhakuohjeen, mutta kantelija ei hakenut päätökseen muutosta.

Kantelijan asiamies arvosteli 17.5.2005 päivämässään kirjeessä Turvan 6.4.2005 antamaa päätöstä perustelujen puutteesta ja pyysi yhtiöltä uutta päätöstä. Asiamies uudisti pyyntönsä 12.7.2005 päivätyssä kirjeessään, missä hän ilmoitti myös, että kantelijasta 17.1.2005 päivätyssä lääkärinlausunnossa tuodaan esiin myös oikean jalan oireilu, jota ei ole aiemmin kuvattu.

Turva antoi kantelijalle 11.10.2005 päätöksen, jossa se jätti tapaturmavakuutuslain 53 e §:n nojalla tutkimatta sille 15.7.2005 saapuneen vaatimuksen käsitellä asia uudelleen. Myös tähän päätökseen yhtiö liitti muutoksenhakuosoituksen, mutta tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnasta 26.6.2006 saadun tiedon mukaan kantelija ei ole hakenut muutosta myöskään tähän Turvan päätökseen.

Asian arviointia

Oikeusasiamies voi puuttua viranomaisten ja tuomioistuinten harkintavaltansa nojalla antamiin päätöksiin vain silloin, kun ne ovat ylittäneet harkintavaltansa tai käyttäneet sitä väärin. Saamani selvityksen perusteella en katso asiassa ilmenneen aihetta epäillä, että Turva olisi ylittänyt harkintavaltansa tai käyttänyt sitä väärin kantelijan korvausasioita ratkaistessaan. Tältä osin asia ei anna minulle aihetta toimenpiteisiin.

3.3

Turvan 6.4.2005 antaman päätöksen perustelut

Säännös

Hallintolain (598/82) 45 §:n mukaan päätös on perusteltava. Perusteluista on ilmeistä, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun ja mainittava sovelletut säännökset. Hallintolain säännös toteuttaa perustuslain 21 §:n 2 momentissa jokaiselle turvattua oikeutta saada asiassaan perusteltu päätös.

Päätösten perusteleminen on käsitykseni mukaan tärkeää ennen kaikkea

asianosaisen oikeusturvan kannalta. Hänen on saatava tietää, mitkä seikat ovat johtaneet häntä koskevaan ratkaisuun. Päätösten riittävä ja asianmukainen perusteleminen on erityisen tärkeää hakijalle kielteisissä päätöksissä, sillä perusteluilla on keskeinen merkitys muutoksenhakuoikeuden käyttämisen kannalta. Ne ohjaavat muutoksenhakijaa kiinnittämään huomiota niihin seikkoihin, joilla on merkitystä muutoksenhakua ratkaistaessa. Riittävät perustelut voivat myös lisätä luottamusta ratkaisujen sisältöön.

Turvan selvitys

Turva on lausunnossaan todennut, että korvausasioiden käsittely yhtiössä tapahtuu tapaturvavakuutuslain 53 e §:n mukaisissa korvausasioissa samalla tavalla kuin ns. uusissa vahingoissa. Yhtiön mukaan päätökset myös perustellaan mainitsemalla vahinkotapahtuma, sovelletut säännökset ja perustelut päätökselle. Yhtiö toteaa kuitenkin, että sillä on ollut käsittelyssä tapauksia, joissa asiakas on toimittanut jatkuvasti uusia lääkärinlausuntoja, vaikka niissä ei ole ollut uusia asiaan vaikuttavia tietoja. Tällöin Turva on ilmoituksensa mukaan vain viitannut aikaisemmin kirjoitettuun perusteltuun korvauspäätökseen eikä kirjoita uudelleen entisensisältöistä päätöstä.

Turva ilmoittaa katsoneensa, ettei kantelijan helmikuussa 2005 toimittamassa uudessa lääkärinlausunnossa ole ollut uusia tapaturmaperäisiä löydöksiä tai diagnooseja verrattuna aikaisempiin lausuntoihin. Yhtiön mukaan sen 10.7.2002 antaman päätöksen perustelut ovat siten olleet edelleen paikkansapitäviä.

Perustelujen arviointi

Turva perusteli 6.4.2005 antamansa päätöksen seuraavasti: "Yhtiöllemme 23.2.2005 toimitetut lisäselvitykset eivät aiheuta muutosta 10.7.2002 antamaamme päätökseen."

Perustelut ovat niukat ja antavat aihetta arvosteluun, sillä käsitykseni mukaan hallintolain 45 §:n mukainen perusteleminenvelvollisuus koskee myös tapaturmavakuutuslain 53 e §:n nojalla annettuja päätöksiä. Uuden selvityksen johdosta annettavasta päätöksestä tulisi siis nähdäkseni ilmetä samat seikat kuin korvauspäätöksistä muutoinkin.

Turvan antamasta päätöksestä ei ensinnäkään ilmene se, että asia on käsitelty tapaturmavakuutuslain 53 e §:n mukaisena asiana. Käsitykseni mukaan hallintolaissa vaadittu sovellettujen säännösten mainitseminen olisi edellyttänyt myös sanotun lainkohdan ja siinä kuvatun menettelyn mainitsemista päätöksessä.

Katson myös, että pelkkä viittaus yhtiön 10.7.2002 antamaan päätökseen ei ole ollut riittävä perustelu. Kantelijan asia oli ollut sanotun yhtiön päätöksen jälkeen käsiteltävänä sekä tapaturmalautakunnassa että vakuutusosoikeudessa, joihin molempiin käsittelyihin kantelija oli toimittanut uuden lääkärinlausunnon. Käsitykseni mukaan Turvan olisikin tullut päätöksessään mainita asian

etenemisestä vakuutusoikeuteen ja verrata kantelijan toimittaman uuden lääkärinlausunnon tietoja vakuutusoikeuden päätöksen antamisajankohdan tilanteeseen. Tämä suorittamansa vertailu yhtiön olisi lisäksi tullut nähdäkseni nimenomaisesti tuoda esiin päätöksessä. Yhtiö on kantelun johdosta antamansa lausunnon lopussa todennut, että yhtiön näkemyksen mukaan toimitetussa selvityksessä ei ole uusia objektiivisia traumaperäisiä löydöksiä ja oireita ja että uudessa lääkärinlausunnossa on kuvattu kantelijan alaraajaoireilua, joka on hyvin suurella todennäköisyydellä traumaperäistä. Käsitykseni mukaan yhtiön olisi tullut kirjata tämä arvionsa näkyviin kantelijalle 6.4.2005 antamaansa päätökseen.

Käsitykseni mukaan Turvan olisi tullut käsitellä kantelijan korvausasiaa muutoinkin lausunnossaan ilmoittamansa pääsäännön mukaisesti samalla tavalla kuin ns. uusia vahinkoja. Nähdäkseni yhtiön lausunnossaan selostama menettely, jossa se ilmoittaa vain viittaavansa aiempaan päätökseen, voi tulla kyseeseen vain hyvin poikkeuksellisissa ja selvissä tapauksissa. Tällöinkin päätöksestä tai ainakin siihen mahdollisesti liitettävästä aiemmasta päätöksestä on nähdäkseni ilmevä hallintolain 45 §:ssä säädetyt seikat. Kantelijan kohdalla ei voida nähdäkseni katsoa olleen kyse tilanteesta, jossa hän olisi toistuvasti toimittanut uutta samansisältöistä selvitystä yhtiölle.

Totean vielä lopuksi, että Turvan 11.10.2005 antama päätös, jonka se teki myös tapaturmavakuutuslain 53 e §:n nojalla, on käsitykseni mukaan perusteluiltaan ja muutoinkin rakenteeltaan asianmukainen ja selkeä. Nähdäkseni yhtiön olisikin tullut kirjoittaa jo aiempi 53 e §:n nojalla antamansa päätös samalla tavoin.

4

TOIMENPITEET

Saatan jaksossa 3.3. esittämäni käsitykset Keskinäisen Vakuutusyhtiö Turvan 6.4.2005 antaman päätöksen perustelujen puutteellisuudesta yhtiön tietoon. Tässä tarkoituksessa lähetän sille jäljennöksen tästä päätöksestäni. Lähetän päätöksestä jäljennöksen myös kantelijan asiamiehelle.